

Böyük zəfərdən böyük quruculuğa...

Prezident İlham Əliyevin Qarabağın dirçəlişi strategiyası uğurla icra olunur

Bu il Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ailə üzvləri ilə birlikdə Novruz bayramını Şuşada qarşılıdı. İlin axır çərşənbəsi axşamı gözəlliklər məkanında qalanmış bayram tonqalı həmimizə bir aləm sevinc bəxş etdi.

Bu, 29 ildən sonra ruhumuzun şəherində alovlanan ilk bayram tonqalı idi. Qədim Şuşa qalasının divarları önünde çatılan Novruz tonqalı ətrafinə halay vurmuş müzəffər Ordumuzun əsgər və zabitləri mərd, qürurlu durusları ilə Azərbaycanın zəfer bayramını, haqqın nahaqq özərində qələbəsinin sevincini, Şuşanın 29 illik işğaldan sonraki büsətini bir daha bütün dünyaya çatdırıldılar.

Şuşa bütün mövsümlərdə gözəldir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 16-da Şuşanı ziyarət etdi. Birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızı Leyla Əliyeva ilə birgə yenidən bu gözəl şəhərimizdə oldu. Şanlı qələbə-

mizdən sonra bu, Ali Baş Komandanın ailə üzvləri ilə birgə Şuşaya ikinci səfəri idi. Yanvarın 14-də də Azərbaycan Prezidentinin Şuşaya ilk tarixi səfəri olmuşdu. Dövlət rəhbərimizin növbəti səfəri isə hazırda Şuşada başlanan bərpa-quruculuq tədbirləri ilə tanışlıq məqsədi daşıyırırdı. Prezident Şuşaya Ordumuzun böyük qəhrəmanlıqla qət edərək bu dilbər guşəni azadlığına qovuşdurduğu Zəfər yolu ilə gəldi. Mehriban xanım Əliyevanın yolboyu telefonunun kamerası ilə çəkdiyi kadrlar yənə də böyük marağa səbəb oldu. İnsanlarımız bu kadrları, dövlət rəhbərimizin sükan arxasında dediyi sözləri böyük sevgi ilə qarşılıdlar.

Tarixi bərpa edirik

Ölkə rəhbərimiz ailə üzvləri ilə birgə azad Qarabağ torpaqlarına səfər edəndə hər dəfə simvolik bir məqam diqqəti çekir. Bu torpaqlarda həmin gün Günəş doğur, hava aydınlaşır. Sanki Ana təbiət də bu gelişи bayram edir. Azərbaycanın öz haqqı olana qovuşmasına sevinir. Prezidentimizin

səxsində bu yurdun əsl sahibinin - Azərbaycan dövlətinin, vətəndaşlarımızın, sosial-iqtisadi gücümüzün, imkanlarımızın, qurucu əllərimizin qayıdışına şadlanır.

Təbiətin de sevinməyə haqqı var. Cünki bu torpaqların xoşbəxtlik qaynağı Azərbaycandır. İnsanın torpağa sevgisi onu əkibbecərməsidir, köksündə qurub yaratmasıdır. Nəsillərdən nəsil-lər soraq gətirən mədəniyyət nişanələri ucaltmasıdır. Bunun üçün də torpağa sevgi lazımdır. Onu sidq-ürəkdən özünə Vətən bilməlisen. 30 illik işğal dövründə bu ərazilərdə inanılmaz vandallizm aktları töredən, qurulu şəhərlərimizi, kənd və qəsəbələrimizi yer üzündən silən, əlinə keçmiş, gözüne görünən ne varsa satıb sovuran, torpağın köksünü minalarla zəhərləyən erməni qəsbkarları haradan bilsin əsl torpaq sevgisi nedir?! Onların "missiyası" tarixən oğurluq etmək olub. Daim başqalarından oğurlayıb mənimseməyə çalışıblar, saxtalaşdırıblar. Bədnəm əmələri ilə vəhşət mənzərələri yaradıblar.

Böyük zəfərdən böyük quruculuğa...

Əvvəli 1-ci səh.

Amma Azərbaycan artıq qəsbkarları torpaqlarımızdan rədd edib. Onların 30 il ərzində dağıdıl viran qoyduqları yurdularımızda indi genişməqyaslı quruculuq işləri başlanıb. Azərbaycan xalqı öz tarixi missiyasını yenə davam etdirir. Qurub-yaradır, dünyada mədəniyyət nişanları formalasdır, inkişafa, rifaha, insanın xoşbəxtliyinə qapı açır.

Fotolandakı yaddaşın bələdçiliyi

Azərbaycan Prezidentinin Şuşaya növbəti səfəri yeni bir mövsümün, yeni bir həyatın başlangıcında bunun da ha bir xoş müjdəsi idi. Prezident İlham Əliyev bu ilin yanvar ayındaki səfərinde Nətəvanın, Üzeyir bəy Hacıbəylinin və Bülbülün büstlərinin Şuşaya qaytarıldığı xatırlatdı. Hər dəfə Şuşanı zi-yaret etməyin zövqünü, onun başı qarlı, dumanlı dağlarının gözəlliyni, füsunxar mənzərəsini diqqətə çəkən dövlət rəhbərimizin hər bir sözü, hərəkəti böyük sevgi ilə insanlarımız tərefindən izlenilir. Azərbaycan Prezidenti Vaqifin məqbərəsini də ziyarət etdi və bərpa işlərinə başlandığını bildirdi. Dövlət rəhbərimiz məqbərənin tezliklə əvvəlki görkəminə qaytarılacağını bildirdi. Prezident İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurub yaratdığı, 1982-ci ildə təntənəli şəkildə açılışı olan bu milli yaddaş məbədimizə tikilinin o dövrə aid arxiv fotolarını da getirmişdi. Azərbaycan Prezidenti fotoların bələdçiliyi ilə məqbərənin açılış gündündəki görkəməne aid nişanələrini dəqiqliklə göstərdi. Bu, bir tərəfdən Ulu Öndər Heydər Əliyevle bağlı xoş xatirələr, digər tərəfdən isə erməni vandalizminin ifşası idi. Ölək rəhbərinin nümayiş etdirdiyi fotolardan bir da ha göründü ki, erməni vandalları Vaqifin məqbərədəki barelyefinə, qəbrinin üzərindəki sinə daşına qəder söküb aparıblar. Şuşada şairin bütünü dağıdıl yerində dükan tikiblər.

Tarixi ədalətin bərpası

Sükürler olsun ki, erməni quldurlarının əsarətindəki illər bitdi. Şuşa da, dağıdılmış başqa yurdalarımız da yenidən əvvəlki gözəlliyyinə qaytarılacaq. Vaqifin məqbərəsi de tezliklə bərpa olunacaq. Prezidentimiz məqbərənin bərpası layihəsini Heydər Əliyev Fon-dunun öz vəsaiti hesabına həyata keçirəcəyini bildirdi: "Heydər Əliyev Fon-duna xas olan zövqlə, Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə" dedi dövlət rəhbərimiz. Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə həyata keçirilmiş bərpa-quruculuq layihələri ilə tanış olan hər kəs üçün bu, mükəmməlliyyin başqa bir adı deməkdir. O deməkdir ki, Vaqifin muzey-məqbərə kompleksi qısa zamanda dünyanın ən gözəl mədəniyyət abidələrindən birinə çevriləcək. Şuşanın əsas simvollarından biri kimi bu məkanın adını tutub gələn axın-axın ziyarətçilərini qarşılayacaq. Burada yenidən ənənəvi Vaqif poeziya günləri keçiriləcək. Azərbaycan dilinin şirinliyi, xoş ahəngi bu dildə əbədiyyət etirli şeirlər yazmış Vaqifin məqbərəsində yenidən dünyaya yayılacaq. Gələcək nəsil-lərə soraq aparacaq. Tarixi ədalətin bərpası həm de budur!

Prezident İlham Əliyev Şuşadakı məscidlərin də, ermənilərin bu illər ərzində qurutduqları bulaqların da bərpa olunacağıını bildirdi. Şuşanın qurucusu Pənahəli xanın sarayının qalıqlarını da ziyarət etdi. Erməni vandallarının Şuşada və başqa əzəli torpaqlarımızda törətdikləri dağııntıları bir daha acı tə-əssüf hissi ilə diqqətə çatdırıldı: "Bura Pənahəli xanın sarayı olub. Şuşanı quran, Şuşanı salan Pənahəli xan özü üçün burada saray tikdirib. İndi görün, ermənilər ne günə salıblar bu sarayı. Tarixi abidə idi. Mənfur düşmən gəlib bizim torpağımıza zəbt edib, insanları qovub, tarixi abidərimizi dağıdib, söküb, vandallıq edib, barbarlıq edib.

Bütün beynəlxalq təşkilatlar gel-sinlər, görsünlər bunu. Erməniləri müdafiə edən, onları dəstəkləyən, onlara həmişə arxa, dayaq olan dairələr gəlsinlər, görsünlər bu vəhşilər ne ediblər.

Azad edilmiş torpaqlar erməni vəhşiliyinin şahidi dir. Dünya tarixində bu-na oxşar vəhşilik bəlkə də olmamışdır. Gələsən, başqasının torpağında yaşa-yasan, sonra fürsətdən istifadə edib buradan yerli əhalini qovasan, öldürüsən, yandırasan, soyqırımı töredəsən. Sonra da o xalq ki sənə qıcaq açıb, səni qəbul edib, sənə burada yaşama-ğə imkan verib, onun tarixi abidəsini bax, bu günə qoyasan. Vəhşilik. Mən deyəndə ki, sanki vəhşi qəbile keçib buradan, bax, bu mənzərəni nəzərdə tuturam".

Əzəli, əbədi yurdumuz

Şuşaya səfəri zamanı dövlət rəhbərimiz şəhərin mərkəzi meydanında-kı XIX əsrə aid karavansaray tarix-me-marlıq kompleksinə, Şuşa Dövlət Rəsm Qalereyasının binasına, "Qarabağ" mehmanxanasına, Şuşa Xalça Muzeyinə, park hotelin yerleşəcəyi bi-naya və başqa tarixi tikililərə də baş-çəkdi. Hər birinda erməni vandalizmi-nin mənfur izləri yaşayan bu binaların bərpası ilə bağlı tapşırıq və göstərişlərini verdi. Geri dönerkən yoluştı Daşaltı kəndində dayandı. Azərbaycan ığidlərinin qəhrəmanlığını yaşadan bu kəndin gözəl təbiətinə, esrarəngliyinə heyranlıq hissi ilə bir daha bəyan etdi: "Hansı tərəfə baxsan gözəllik, yaşıllıq. Bura Azərbaycan torpağıdır, Qarabağ torpağıdır. Bundan sonra Azərbaycan xalqı burada əbədi yaşayacaq".

Həyatımızın yeni dövrü

İşgaldən azad edilmiş torpaqlarımıza növbəti səfəri çərçivəsində Prezident İlham Əliyev ailə üzvləri ilə birgə

Füzuli və Xocavənd rayonlarında da oldu. Azad torpaqlarımızı inkişafa qo-vuşturacaq yeni yolların - Füzuli-Hadrut və Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli yollarının təməlini qoydu. Bu avtomobil yollarının inşası azad edilmiş ərazilərin bərpası üçün böyük əhəmiyyət da-shıyacaq. Buna paralel başqa yol layihələri də icra edilməkdədir. Füzulidən Şuşaya dövlət rəhbərimizin "Zəfer yolu" adlandırdığı yol çəkilir. Eyni za-manda, Bərdə-Ağdam yolunun çəkil-məsi planlaşdırılır. Horadızdən Zəngilana qəder də yol çəkiləcək. "Biz bu torpaqlara qayıtmışq. Qəhreman xalq kimi, müzəffər dövlət kimi qayıtmışq. Düşməni öz doğma torpaqlarımızdan qovmuşuq" dedi Prezident İlham Əliyev və xüsusi vurğuladı ki, düşməni torpaqlarımızdan qovandan sonra indi həyatımızın yeni dövrü başlayır - quruculuq, inkişaf, torpaqlarımızın bərpası dövrü.

Bu, otuz ildir öz əsl sahibinin yolu-nu gözləyən və, nəhayət, nisgili, inti-zari başa çatan yurdularımızın yeni hə-yatının müjdəsidir: "Otuz il torpaqlarımızı işğal altında saxlayan mənfur düşmən bir daşı daş üstündə qoymayıb. Görün yollar ne gündədir. Otuz il ərzində bu yollar asfalt görməyib. On-ların bütün təbliğatı yalandır, bütün tarixi saxtadır. Özlərini dövlət adlandırdılar, dirnaqarası "Artsax dövləti" - cə-hənnəmə getdi. "Dövlət" idisə, bəs ni-yə daş daş üstə qoyulmayıb? Çünkü bil-lildilər ki, bu torpaq onların deyil. Bu torpaq azərbaycanlıların torpağıdır".

Qət edilən zirvələr

Dövlət başçısı İlham Əliyev Hadrut qəsəbəsində dövlət bayraqımızı qaldırdı, qalib Ordumuzun əsgər və zabit-ləri önünde çıxış etdi. 44 günlük Vətən müharibəsinin gələcək tədqiqatçıları üçün bu çıxişların hər bir detali çox önemlidir. Ali Baş Komandan bildirdi ki, məhz Hadrutun azadlığından sonra

Şuşaya doğru istiqamət götürülüb. Çünkü Şuşa əməliyyatının uğurlu keçi-rilməsi üçün məhz Hadrutu azad etmək ənənəvi idi. Azərbaycan Orduyu yenə də düşmənin gözləmədiyi istiqamətdən Şuşaya yaxınlaşır. Dağlardan, dərələrdən, sildırım qayalardan keçə-rək, o qayalara dırmaşaraq Şuşanı iş-ğalçılarından azad edib. Ona görə Hadrut əməliyyəti dönyanın hərəb elmində xüsusi yer tutacaq.

Səfər zamanı Prezident İlham Əliyev ailə üzvləri ilə birgə Hünerli kənd-dəki Alban məbədində, tarixi yaşa-yış məskənlərimizdən olan Tuğ kənd-də, bu kənddəki qədim Alban mə-dədində, Azix kəndində də oldu. Dün-yanın ən qədim insan məskənlərindən olan Azix mağarasına baş çəkdi. Prezident yada saldı ki, Ermənistən bu mağarada da qanunsuz işlər aparıb. Xaricdən qanunsuz olaraq alımlar cəlb edib. "Onlar bu mağaraya, bizim tarixi irsimizə böyük ziyan vurmuşlar. Onlar bu ziyanın hamisini ödəyəcəklər. On-ları məcbur edəcəyik.

Azix mağarasını azərbaycanlı alım aşkarlayıb. Azix mağarası Azərbaycan ərazisində yerləşir. Bundan sonra azərbaycanlı alımlar və onların dəvəti ilə gələcək xarici alımlar burada qanu-ni yollarla tədqiqatlar aparacaqlar".

Dövlət rəhbərimizin Qarabağ əvvəlki sefərləri kimi, bu sefərində də uca dağ zirvələrində o qürur dolu anla-ri əbədiləşdirən fotolar çəkildi. Bu möh-təşəm anılar həmin fotolarda tarixiləşdi. Azərbaycan dövlətinin bundan sonraki gələcəyini eks etdirən fotoların hamisində məhz zirvələr görünəcək. Çünkü biz can atdıqımız zirvələri, yüksəklikləri feth etmişik. Bu zirvələrin sahibi bizi. Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, elə zirvə yoxdur ki, biz onu qət edə bilməyək. Bu zirvələr ruh yüksəkliyimizdir. Vətənimizin gələcəyini də bu ruh yüksəkliyi ilə yaradacaqıq.

**İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"**